

8^{ми} КОНГРЕС НА СТОМАТОЛОЗИТЕ СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО
„ЗАД ЗДРАВАТА НАСМЕВКА - НАУКА И УМЕТНОСТ“

ОХРИД 20 -23 СЕПТЕМВРИ 2018 Г
Х. ИНЕКС - ГОРИЦА

КНИГА НА АПСТРАКТИ

ABSTRACT BOOK

8TH CONGRESS OF DENTISTS FROM MACEDONIA WITH INTERNATIONAL PARTICIPATION
„BEHIND A HEALTHY SMILE - SCIENCE AND ART“

OHRID 20TH -23RD OF SEPTEMBER 2018
H. INEX - GORICA

МАКЕДОНСКО СТОМАТОЛОШКО ДРУШТВО
MACEDONIAN DENTAL SOCIETY

8^{МИ} КОНГРЕС НА СТОМАТОЛОЗИТЕ ОД МАКЕДОНИЈА
СО МЕЃУНАРОДНО УЧЕСТВО
“ЗАД ЗДРАВАТА НАСМЕВКА - НАУКА И УМЕТНОСТ”

8TH CONGRESS OF DENTISTS FROM MACEDONIA WITH INTERNATIONAL
PARTICIPATION
“BEHIND THE HEALTHY SMILE - SCIENCE AND ART”

20 до 23 Септември во Охрид
Хотел Инекс Горица

20th to 23th of September in Ohrid
Hotel Inex Gorica

КНИГА НА АПСТРАКТИ ABSTRACT BOOK

Македонско стоматолошко друштво

ул. Мајка Тереза бр. 17
1000 Скопје, Македонија

Тел: +389 (0)2 3092841
Факс: +389 (0)2 3092842
E-mail: contact@msd.org.mk

Книга на Апстракти
Охрид 2018

Корица и дизајн, техничка обработка
Драган Ласков

Macedonian Dental Society

st. Mother Teresa 17
1000 Skopje, Macedonia

Phone: +389 (0)2 3092841
Fax: +389 (0)2 3092842
E-mail: contact@msd.org.mk

Abstract Book
Ohrid, 2018

Cover and Design, Technical preparation
Dragan Laskov

Почитувани,

Македонското Стоматолошко Друштво, во соработка со Стоматолошкиот факултет при УКИМ во Скопје, има чест и задоволство да го најави 8от Конгрес со меѓународно учество, кој ќе се одржи од 20 до 23 Септември во Охрид.

Под мотото “Зад здравата насмевка – наука и уметност” ќе се обидеме да создадеме можност за дискусија за сегашните и идните предизвици и цели од аспект на оралното здравје, воведувањето на нови, современи методи и материјали во секојдневната стоматолошка пракса, континуираната едукација, како и стоматологијата базирана на докази.

Водечки домашни и странски истражувачи и предавачи, ќе ги презентираат и разменат своите искуства и сознанија со нас, кои, искрено се надеваме, освен што ќе ни обезбедат следење на новите трендови во стоматологијата ќе не мотивираат да истите ги примениме во нашата секојдневна пракса, сè во прилог на подобрата стоматолошка нега и заштитата на нашите пациенти.

Искрено се надеваме, дека, покрај научните и стручно-апликативните активности, како предавања и презентации, семинари и работилници, прекрасниот град Охрид, сините хоризонти на Охридското езеро и неговото опкружување, ќе ве пленат и ќе ви создадат впечатоци и сеќавања, поради кои секогаш ќе посакувате овде да се вратите.

Проф. д-р Мира Јанкуловска
Претседател на
Македонско стоматолошко друштво

Dear colleagues,

The Macedonian Dental Society, in cooperation with the Faculty of Dentistry at “Ss Cyril and Methodius” University in Skopje, Republic of Macedonia, has the honor and pleasure to announce The 8th Congress of Dentists from Macedonia with International participation, which will be held from 20th to 23th September in Ohrid.

Under the motto «Behind a Healthy Smile - Science and Art», we will try to provide an international platform for discussion about the current and future challenges and goals in terms of the oral health, introduction of new, modern methods and materials in everyday dental practice, dental education, continuous education, evidence-based dentistry.

We will hear presentations and exchange experiences and knowledge with leading national and foreign researchers and lecturers, which will not only provide us with up to date information on the latest trends in dentistry, but also, hopefully motivate us to apply them in our daily practice, all for the benefit of better dental care and the protection of our patients.

We sincerely hope that, in addition to the scientific and professional- applicative activities, such as lectures and presentations, seminars and workshops you will also find irresistible the allure of our beautiful city of Ohrid, the blue horizons of Ohrid Lake and its surroundings, which, will mesmerizing impressions to take with you, memories you will gladly remember and make you keep coming back for more.

Prof. d-r Mira Jankulovska
President of
Macedonian Dental Society

КОНГРЕСЕН ОДБОР

Претседател

Мира Јанкуловска

Потпретседател

Марија Пеева Петревска

Генерален Секретар

Снежана Пешевска

НАУЧЕН ОДБОР

Претседател

Билјана Капушевска, Македонија

Подпретседател

Габриела Ќурчиева Чучкова, Македонија

Членови

Ќиро Ивановски	Македонија	Никола Гиговски	Македонија
Александар Грчев	Македонија	Никола Стојановиќ	БИХ, Република српска
Амила Вујачиќ	Србија	Роберт Ќелиќ	Хрватска
Ана Сотировска Ивковска	Македонија	Руди Бекерс	Словенија - Белгија
Анета Стојановска Атанасовска	Македонија	Саша Чакиќ	Србија
Билјана Џипунова	Македонија	Сашио Еленчевски	Македонија
Борис Величковски	Македонија	Силвана Георгиева	Македонија
Василка Ренцова	Македонија	Снежана Чолиќ	Србија
Весна Корунувска Стевковска	Македонија	Соња Апостолска	Македонија
Влатко Пандуриќ	Хрватска	Тодор Узунов	Бугарија
Гордана Ковачевска	Македонија	Хасан Магхајрех	Англија
Горан Стефановски	Германија	Ивона Ковачевска	Македонија
Елизабета Георгиевска	Македонија	Драгана Габриќ	Хрватска
Елиф Туна Инџе	Турција	Хуго Соуса Дијаз	Португалија
Златко Георгиев	Македонија		
Јагода Бајевска	Македонија		
Јадранка Бундевска	Македонија		
Кокурд Демирел	Турција		
Лидија Кануркова	Македонија		
Лидија Поповска	Македонија		
Маја Пандилова	Македонија		
Марија Стевановиќ	Македонија		
Мирјана Поповска	Македонија		

CONGRESS COMMITTEE

President

Mira Jankulovska

Vice President

Marija Peeva Petrevska

Secretary General

Snezana Pesevska

SCIENTIFIC COMMITTEE

President

Biljana Kapushevska, Macedonia

Подпретседател

Gabriela Kjurchieva Chuchkova, Macedonia

Members

<i>Kjiro Ivanovski</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Nikola Gigovski</i>	<i>Macedonia</i>
<i>Aleksandar Grchev</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Nikola Stojanovic</i>	<i>BiH, Serbian Republic</i>
<i>Amila Vujacic</i>	<i>Serbia</i>	<i>Robert Celic</i>	<i>Croatia</i>
<i>Ana Sotirovska Ivkovska</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Rudy Beckers</i>	<i>Slovenia - Belgium</i>
<i>Aneta Stojanovska Atanasovska</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Sasha Cakic</i>	<i>Serbia</i>
<i>Biljana Dzipunova</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Saso Elencevski</i>	<i>Macedonia</i>
<i>Boris Velichkovski</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Silvana Georgieva</i>	<i>Macedonia</i>
<i>Vasilka Rendzova</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Snezana Colic</i>	<i>Serbia</i>
<i>Vesna Korunovska Stevkovska</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Sonja Apostolska</i>	<i>Macedonia</i>
<i>Vlatko Panduric</i>	<i>Croatia</i>	<i>Todor Uzunov</i>	<i>Bulgaria</i>
<i>Gordana Kovachevska</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Hasan Maghajreh</i>	<i>England</i>
<i>Goran Stefanovski</i>	<i>Germany</i>	<i>Ivona Kovachevska</i>	<i>Macedonia</i>
<i>Elizabeta Georgievska</i>	<i>Macedonia</i>	<i>Dragana Gabric</i>	<i>Croatia</i>
<i>Elif Tuna Ince</i>	<i>Turkey</i>	<i>Hugo Sousa Diaz</i>	<i>Portugal</i>
<i>Zlatko Georgiev</i>	<i>Macedonia</i>		
<i>Jagoda Bajevska</i>	<i>Macedonia</i>		
<i>Jadranka Bundevska</i>	<i>Macedonia</i>		
<i>Kokurd Demirel</i>	<i>Turkey</i>		
<i>Lidija Kanurkova</i>	<i>Macedonia</i>		
<i>Лидија Поповска</i>	<i>Македонија</i>		
<i>Maja Pandilova</i>	<i>Macedonia</i>		
<i>Marija Stevanovic</i>	<i>Macedonia</i>		
<i>Mirjana Popovska</i>	<i>Macedonia</i>		

ОРГАНИЗАЦИСКИ ОДБОР

Претседател

Мери Павлевска

Потпретседател

Петар Чакар

Членови

Златко Масларевски

Мишел Кипровски

Сања Панчевска

Стевица Ристоска

Емилија Бајрактарова Ваљакова

Наташа Тошевска Спасова

Цветанка Мишевска

Марина Кацарска

Соња Миндова

Александар Димков

Ариан Даци

Билјана Гетова

Фисник Касапи

Марина Ефтимовска

Оливер Димитров

Едвард Јанев

Шевале Алили

Гордана Апостолова

Данчо Бизевски

Ненад Цветановски

Павле Маневски

Радмила Димовска

Ертан Омеров

Николче Марковски

Газменд Јусуфи

Адем Алиу

Киро Папакоча

Марјан Петков

ORGANIZATIONAL COMMITTEE

President

Meri Pavlevska

Vice president

Petar Chakar

Members

Zlatko Maslarevski

Mishel Kiproviski

Sanja Panchevska

Stevica Ristovska

Emilija Bajraktarova Valjakova

Natasha Toshevska Spasova

Cvetanka Mishevska

Marina Kacarska

Sonja Mindova

Aleksandar Dimkov

Arian Daci

Biljana Getova

Fisnik Kasapi

Marina Eftimovska

Oliver Dimitrov

Edvard Janev

Shevalje Alili

Gordana Apostolova

Dancho Bizevski

Nenad Cvetanovski

Pavle Manevski

Radmila Dimovska

Ertan Omerov

Nikolche Markovski

Gazmend Jusufi

Adem Aliu

Kiro Papakocha

Marjan Petkov

Congress with International Participation

ПП41

СПЕКТРОФОТОМЕТРИСКА ПРОЦЕНКА НА РАЗЛИКИТЕ ВО БОЈАТА КАЈ МАКСИЛАРНИТЕ ЦЕНТРАЛНИ ИНЦИЗИВИ КАЈ ПАЦИЕНТИ ОД РАЗЛИЧЕН ПОЛ

Јулија Заркова Атанасова, Катерина Златановска, Ивона Ковачевска, Лидија Поповска,
Весна Коруновска - Стефковска

Цел: Да ги одредиме разликите во бојата на забите помеѓу мажите и жените со спектрофотометриско мерење на бојата на централните максиларни инцизиви, како и влијанието на полот врз дистрибуцијата на бојата според три различни клучеви за избор на боја.

Материјал и метод: Бојата ја измеривме кај 250 пациенти на возраст од 18-69 години од кои 135 жени, а 115 мажи со спектрофотометар со оптичка геометрија 45/0° ShadePilot™ (Degu Dent, Germany). Поради критериумите за селекција од целокупниот број анализиравме 235 снимки. Ја избивравме најблиската нијанса измерена во средната третина на коронката според три различни клучеви Vita Classical, Ivoclar Chromascop, Vita 3D Master. Параметрите на бојата беа анализирани според CIE Lab системот. Статистичката обработка на податоците ја направивме со тестовите Pearson Chi-square и ANOVA/MANOVA Factorial Anova (F).

Резултати: Дистрибуцијата на нијансите помеѓу мажите и жените статистички значително се разликуваше кај трите клучеви. За Vita Classical $p < 0,01$ ($p = 0,005$), кај Ivoclar Chromascop $p < 0,001$ ($p = 0,000$) и Vita 3D Master $p < 0,001$ ($p = 0,000$). Постои значајна разлика во светлоста на бојата L^* ($F = 18,2$ и $p < 0,001$ ($p = 0,000$)). Жените имаат повисоки вредности за L^* и тоа за 1,4 Delta L единици. Параметарот b^* значајно се разликува помеѓу половите ($F = 37,79$ $p < 0,001$ ($p = 0,000$)), мажите имаат значително повисоки вредности и тоа за 1,8 Delta b^* единици.

Заклучок: Полот е значаен фактор кој треба да се земе во предвид при изборот на бојата на забите. Мажите имаат пожолти и потемни заби од жените според L^*ab системот.

Клучни зборови нијанси на забите, клучеви за избор на боја, инструментално мерење на бојата.

PP41

GENDER RELATED TOOTH COLOR DIFFERENCES IN MAXILLARY CENTRAL INCISORS EVALUATED WITH SPECTROPHOTOMETER

Julija Zarova Atanasova, Katerina Zlatanovska, Ivona Kovacevska, Lidija Popovska,
Vesna Korunoska - Stefkovska

Aim: To find the tooth color difference between genders evaluated with spectrophotometric measurements of maxillary central incisors and to see the gender influence on color distribution according three shade guides.

Material and method: The color was measured with spectrophotometer ShadePilotTM (Degu Dent, Germany) with optical geometry 45/0° in 250 patients age 18-69, in which 135 were female and 115 male patients. Due to the selection criteria only 235 pictures were analyzed. In order to reveal the tooth color distribution the best color match in the middle crown third was selected according to three shade guides Vita Classical, Ivoclar Chromascop, Vita 3D Master. Tooth color parameters were analyzed in the CIE Lab system. Statistical test that were used were Pearson Chi-square и ANOVA/MANOVA Factorial Anova (F).

Results: Shade distribution between males and females is statistically significant according to all shade guides Vita Classical $p < 0,01$ ($p = 0,005$), in Ivoclar Chromascop $p < 0,001$ ($p = 0,000$) and Vita 3D Master $p < 0,001$ ($p = 0,000$). There is a significant difference in lightness L^* ($F = 18,2$ $p < 0,001$ ($p = 0,000$)). Women tend to have higher value of parameter L^* for 1,4 Delta L units higher then men. The parameter b^* also is statistically different between genders ($F = 37,79$ $p < 0,001$ ($p = 0,000$)), men have higher values then women for 1,8 Delta b^* units.

Conclusion : Gender is very important factor for tooth shade determination. Males have darker and more yellow teeth then females according to the system $L^*a^*b^*$

Key words: tooth shades, shade guides, instrumental color matching